

dir i *percudir* freqüent en totes dues variants en les *VidesR* (exs. en el gloss. de l'obra, s. v.). «L'ase dix —Yo mesquí --- són mala vengut en casa de l'hom, car --- ell me dóna a menjar vilment; o, si perd lo menjar e no se'n pot servir, *percute-me* lo cap ab maça, e fa-m tot menjar a cans!», Eiximenis (*Terc*, *NCL*, VI, 127.8).

De vegades va ésser 'replacar rudement': «lo servidor --- torne al senyor --- no volen venir --- *Modo exi* --- *et compelle eos intrare* --- —Anats a cenar. —Verament no faé, no. —Aquest li *percute*: —O mesquí! Anats a cenar. —E veus que aquell ne va --- En la plaça trobaren un hom que sehíe --- Què cenar! Lexat-me star axí. —E aquell li *percute*, e dóna-li una coltellada. —O mesquí, anats a cenar --- Axí fa Jesu-christ, que quan ell veu alguna persona que no cure de anar a paraís, què fa? Tramet-li missatgers: dóne-li una tribulació ---», StVicentF (*Serm.* II, 85, 10).

Més tard no desaparegué de l'ús, però només es mantingué com a terme tècnic i, com a expressió popular, amb caràcter hiperemfàtic: «Dona, tinguem bon dia, / comensem el matí! —/Y, si no vaig ben llesta, / me'n comensa a *percudí*», MilàF (*Romllo.*, 519). D'altra banda: «El metge l'examinava, *percudint-li* el pit amb atenció, com se sol fer amb una bóta --- plena; pica ací, pica allà, no se sentia més que el sorollet dels seus dits en el silenci de l'alcova; després va acostar l'orella sobre el malalt, auscultant», Ruyra (*La Parada*, p. 76). *Percutir*, acastellanat.

DERIV.: *Percucient* [StVicentF]. *Percudida* 'tron-toll de les onades': «de cascuna ~ ---», *Decam.* (1429) v, § 1, 292.5.

Percussió [1403]; ús tècnic, vegeu Eduard Fontserè, *Manual de Ciències Físiques i Naturals*, p. 111. «La diabòlica orquestra, però, no afliuixava, i al terrabastall de la descompassada *percussió*, s'afegia ara el rebombori de portes i finestrons», Coromines (*Avi dels Mussols* XIV, O. C., 566a4f.). *Percussor* [Lab.],¹ *repercuciment* [Id.]. *Repercussió* [Lab. 1840]; obliden els nostres diccs. el seu ús com a terme tècnic de lingüística, fonètica històrica, per expressar el freqüent fenomen suscitant de noves consonants líquides, quan ja n'hi ha una altra en el mateix mot (*murtra*, *espoltrir*, *feltre*, *lletiscle*, *escrètila* etc.), ben conegut des dels treballs de Niedermann (1926), Grammont, jo i d'altres. *Repercussiu*; *repercussor*; *repercutori*.

Dels altres derivats llatins de QUATERE, en la variant -CUTERE ja hem parlat poc o molt a l'article *DISCUTIR*, i a l'article *ACUDIR* del *DCEC/DECH*. Afe-gim-hi alguns complements.

Acudir és tardà en català i en part calcat del castellà. No el conec en textos anteriors a OPou [1575] i dos casos ross. de 1564 i 1570 (*Ruscino* I, 299): «no penses que no-t vulla pagar, mas com no se puga haver un diner de res, no he pogut *acudir* a la jornada: --- tibi satisfacere non potui dicta die» (*TbPu.*, 165). La forma tradicional i sentida com a més correcta és la del present fort: en una relació del carnestoltes de Bna., any 1616, recollida per Careta (*Barbr.*, p. 283): «viu [‘he vist’] moltes dames, / gent de molt ser / en

lo carrer, / tan freqüentat, / y anomenat *Ample*, per nom, / ahont tothom / *acut*: de fet / tot lo floret / de Barcelona». Però no és més recent la forma incoativa: «ab quanta afecció y amor *acudeixen* a les coses del servey de Nostre Senyor». «Bandera de camp de la Lonja: quant lo stament merc. fa guarda se posa en la Lonja y no-s mou de allí ahont han de *acodir* tots los mercadés ---», Bna. 1601 (Moliné, *Consolat*, 321).

El que més s'ha arrelat en llengua catalana és la nova creació nostra, participi substantivat amb valor abstracte (=cast. *ocurrencia*, al. *einfall*): «Mentre n'estaven sopant - ix el pobre amb un *acudit*: / 'Aquest any és any de plujas - molts granés se faran rics', MilàF (*Romllo.*, 35.14, reco. a Olot); «encara riem de l'*acodit*» val. (article anònim en «El Camí», 14-x-1935). L'amic DGriffin m'escrivi (1961) que fóra útil afegir a l'article del *DECH* l'acc. «atacar, golpear» en què usa el cast. *acudir* el conestable M. Lucas de Iranzo, en la seva crònica.

Recudir és també més antic en castellà [*Cid*], on en tracto en el mateix article *ACUDIR*. En cat., escàs i tardà, si bé ja n'hi allego un cas d'Eiximenis, i en JRoig (potser mossarabisme?): «No cessava / que no bornàs / e prest tornàs / al natural, / que és immortal: / car la sperança / d'haver criança, / un hora al dia / li *recudia*» (*Spill*, 4682). Més tard com a terme militar, en la defensa de Bna., any 1641: «com era tant superior als nostres, estos *recudirian* dins la ciutat y lo enemic, mesclat ab ells, entraria també, de romania» (*BABL* VIII, 7); «me n'ha alsada guerra / l'amor contra de mi: / las forsas me faltan, / me cal *recudim*», MilàF (*Romllo.*, 519.1f.). I potser *recuda* (veg. nota s. v.).

Avui *regudir* 'sortir d'esquitllentes' és propi del català occidental pirinenc, començant des de la punta O. del Cadí: «la llebre se'n ha llevat de *regudida*» ('quan no la cercàvem, caçant conills etc.') (cf. la dita comuna «quan menys s'espera, salta la llebre») Tuixén (1964); «els animals tenen la *regudida* a la Jaguda, en el Bosc de Servellà: *hi van a jaure*» and. (Aós, i afegeixen que *al Covilar hi acuden les vaques*, 1964). «Si baixes per allà aniràs a *regodir* —o a espetegar— a tal lloc» a la Vall d'Assua (1962); semblantment *regudir* a l'Alt Flamicell (Violant, *Vida Pastoral*, ms., p. 422); *regodir* a Sopcirra «tirar, etgegar, fer botre» (*CongrLl. Cat.*, 428).

De *sacudir* i família, tractaré a *SACSAR*.

¹ Recordem que *percutor* és un barbarisme inexcusable, i ben inútil, en lloc del mot correcte i usual *percussor*.

Perdanya, *perdedis*, *perdedor*, *perdeguera*, *perdement*, *perdent*, *perdible*, *perdicció*, *perdicional*, V. *perdre* *Perdigal*, *perdigana*, *perdiganya*, *perdigar*, *perdigàs*, *perdigat*, *perdigó*, *perdigonada*, *perdigonar*, *perdigot*, *perdiguer*, -era, V. *perdiu* *Perdiguera*, V. *perdre* *Perdi(t)lla*, 'cassoleta del genoll', V. *pagellida* (*PAGELL*) *Perdiment*, V. *perdre* *Perdinyal*, V. *perdre* *drenyal* (*PEDRA*) *Perdis*, V. *perdre*